

Övervakning av det svenska detalj- handelsmonopolet för alkoholdrycker

- Rapport till Europeiska kommissionen

december 2007

Det svenska detaljhandelsmonopolet för alkoholdrycker

Rapport till Europeiska kommissionen december 2007

Konkurrensverket december 2007

Innehåll

1	Konkurrensverkets uppdrag och dess genomförande	4
1.1	Konkurrensverkets uppdrag	4
1.2	Uppdragets genomförande.....	4
2	Regler för privatpersoners införsel av alkoholvaror till Sverige	6
2.1	Bakgrund	6
2.2	EG-domstolens domar avseende förbudet mot privatimport av alkohol.....	6
2.2.1	EG-domstolens dom i mål C-170/04, Rosengren m.fl. mot Riksåklagaren.....	6
2.2.2	EG-domstolens dom i mål C-186/05 om fördragsbrott.....	7
2.3	Översyn av den svenska alkohollagen.....	7
2.4	Den svenska skattelagstiftningen och dess tillämpning avseende införsel av alkohol.....	8
2.5	Hanteringen av beslagtagna varor.....	9
3	Marknaden för privatimport via ombud	11
3.1	Bakgrund	11
3.2	Aktörer på marknaden	11
3.3	Konsumtion av alkoholdrycker beställda via Internet	12
3.4	Intervjuresultat	13
4	Sammanfattande kommentar.....	15

1 Konkurrensverkets uppdrag och dess genomförande

1.1 Konkurrensverkets uppdrag

I samband med förhandlingarna om svenskt medlemskap i EU behandlades frågan om detaljhandelsmonopolet. Europeiska kommissionen ansåg att alla effekter som är diskriminerande mellan nationella och importerade varor måste avlägsnas. Vid protokollförda samtal mellan företrädare för den svenska regeringen och berörda tjänstegrenar inom kommissionen angavs vissa förutsättningar för att detaljhandelsmonopolet skulle anses fungera icke-diskriminerande. Av mötesprotokollet framgår att med icke-diskriminering avses följande:

- Objektiva inköps- och försäljningsvillkor för alkoholdrycker.
- Villkoren skall tillämpas likvärdigt på medborgare och produkter i gemenskapen.
- Villkoren skall vara transparenta.

I enlighet med överenskommelsen mellan Europeiska kommissionen och den svenska regeringen skall Konkurrensverket utöva tillsyn över detaljhandelsmonopolet vad gäller dess icke-diskriminerande funktionssätt och rapportera till kommissionen två gånger om året. Konkurrensverket har utfört detta uppdrag sedan 1 januari 1995.

Regeringen har i beslut den 21 december 2006 om regleringsbrev för Konkurrensverket år 2007 (dnr N2006/406NL, N2006/9026NL, N2006/11670NL m.fl.) preciserat myndighetens uppdrag till att "fortlöpande övervaka att Systembolaget AB:s verksamhet bedrivs på ett icke-diskriminerande sätt, i enlighet med de kriterier som överenskommit mellan Sverige och den Europeiska kommissionen".

1.2 Uppdragets genomförande

Konkurrensverkets uppdrag innebär att olika faktorer i Systembolagets verksamhet som kan ha betydelse för bedömningen av detaljhandelsmonopolets nuvarande och fortsatta icke-diskriminerande funktionssätt redovisas. I uppdraget ingår också att redogöra för de åtgärder som har vidtagits eller avser att vidtas av Systembolaget och andra aktörer på marknaden för att säkerställa det icke-diskriminerande funktionssättet.

Konkurrensverket har i tidigare rapporter redogjort för Systembolagets inköpsprocess och försäljningsorganisation. I rapporterna från 2006 och 2005 redogjordes också för utvecklingen på den svenska alkoholmarknaden. Uppgifter om

utvecklingen av den svenska alkoholmarknaden utgör underlag för en helhetsbedömning av detaljhandelsmonopolets icke-diskriminerande funktionssätt och redovisas därför.

Innevarande rapport innehåller en redogörelse för utvecklingen av privatimporten, dvs., privatpersoners införsel av alkoholvaror vid sidan av den privatimport som Systembolaget ombesörjer på kunders uppdrag och resandeförseln. Tyngdpunkten ligger på utvecklingen efter EG-domstolens förhandsavgörande i juni 2007 som innebar ändrade legala förutsättningar för denna import.

I avsnitt två redogörs för de lagar och regler som styr privatpersoners import av alkoholvaror till Sverige. I avsnitt tre redovisas en undersökning som är utförd av Copenhagen Economics på Konkurrensverkets uppdrag av nuläget och framtida utveckling av privatimport via ombud. I avsnitt 4 följer så Konkurrensverkets sammanfattande kommentarer.

2 Regler för privatpersoners införsel av alkoholvaror till Sverige

2.1 Bakgrund

Bestämmelser gällande import och försäljning av alkoholvaror m.m. finns i den svenska alkohollagen (1994:1738). Enligt i 4 kap., 2 § får spritdrycker, vin och starköl föras in till landet endast av den som är berättigad att bedriva partihandel med sådana varor samt av Systembolaget som har en skyldighet att anskaffa alkoholdrycker som inte hålls i lager (5 kap. 5 §).

Reglerna om import av alkoholhaltiga drycker har prövats av EG-domstolen 2007 vars beslut har ändrat förutsättningarna för privatimport av alkoholdrycker till Sverige. Uppgifter om utvecklingen av den svenska alkoholmarknaden utgör underlag för en helhetsbedömning av detaljhandelsmonopolets icke-diskriminerande funktionssätt. Konsekvenserna av EG-domstolens beslut - vad gäller ändring pågående förändringsarbete av alkohollagen, hur Sverige hanterat beslagtagen alkohol, hur den svenska skattelagstiftningen tillämpas på införsel av alkohol - beskrivs därför nedan. Inledningsvis redogörs för de aktuella domarna.

2.2 EG-domstolens domar avseende förbudet mot privatimport av alkohol

2.2.1 EG-domstolens dom i mål C-170/04, Rosengren m.fl. mot Riksåklagaren

Högsta domstolen (HD) vände sig i april 2004 till EG-domstolen med begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 i EG-fördraget (EG). Klagandena i målet vid HD hade beställt vin på postorder direkt från producenten i Spanien. Kartongerna med vin som hade förts in i Sverige utan att de anmälts till tullen togs i beslag på grund av att de importerats i strid med alkohollagen. HD ställde bl.a. frågor till EG-domstolen om hur detta förbud i alkohollagen förhöll sig till fördragets regler om fri rörlighet (art. 28 EG) och handelsmonopol (art. 31 EG) med beaktande av Systembolagets skyldighet att anskaffa alkoholdrycker som inte finns i lager.

EG-domstolen uttalade (p. 17-19) att med hänvisning till praxis ska bestämmelserna om monopolet och dess funktionssätt prövas mot bakgrund av artikel 31 EG, som är den specialbestämmelse som är tillämplig på ett statligt handelsmonopols utövande av sin ensamrätt. Den inverkan som andra nationella bestämmelser, vilka kan skiljas från monopolets funktionssätt även om de påverkar detsamma, har på handeln inom gemenskapen skall däremot undersökas mot bakgrund av artikel 28. Domstolen skulle därför pröva om det aktuella förbudet rör monopolet eller dess funktionssätt.

Domstolen konstaterar att Systembolagets särskilda skyldighet att importera alkoholdrycker på konsumentens begäran och bekostnad inte är en egentlig reglering av monopolets funktionssätt vad avser monopolets system för urval av varor, dess försäljningsorganisation eller saluföreningen och marknadsföringen av de varor som distribueras av monopolet. En sådan nationell bestämmelse om förbud mot att privatpersoner importerar alkoholdrycker ska bedömas mot artikel 28 och inte mot artikel 31 EG.

Domstolen beslutade i juni 2007 att förbudet mot privatpersoner att importera alkoholdrycker via oberoende mellanhand (se ovan 2.1) utgör en kvantitativ importrestriktion enligt art. 28 EG. Domstolen ansåg inte att förbudet var motiverat för att skydda människors hälsa enligt art. 30 EG mot bakgrund av att det inte var proportionerligt med syftet att begränsa alkoholkonsumtionen och skydda ungdomar mot alkoholkonsumtionens skadeverkningar.

2.2.2 EG-domstolens dom i mål C-186/05 om fördragsbrott

Europeiska kommissionen väckte i april talan om fördragsbrott enligt artikel 226 EG mot Sverige. Kommissionen yrkade att domstolen skulle fastställa att Sverige hade åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 28 EG genom att förbjuda att privatpersoner importerar alkoholdrycker genom oberoende mellanhand eller yrkesmässig befordran.

Domstolen utgick i sin bedömning från den ovan nämnda domen i målet Rosengren m.fl. och beslutade den 4 oktober 2007 att Sverige har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 28 EG genom att förbjuda att privatpersoner importerar alkoholdrycker genom oberoende mellanhand eller yrkesmässig befordran, utan att detta förbud kan anses vara befogat enligt artikel 30 EG.

2.3 Översyn av den svenska alkohollagen

Mot bakgrund av EG-domstolens slutsatser i Rosengren-målet, gav den svenska regeringen i september 2007 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av alkohollagen (dir. 2007:127). I uppdraget ingår att senast den 30 december 2007 lämna förslag till lagstiftning som tillåter privatimport via oberoende mellanhand. Utredaren ska också analysera och föreslå andra ändringar som kan vara påkallade till följd av EG-domstolens dom och i övrigt beakta de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

Uppdraget är brett och omfattar många frågor som rör alkoholmarknaden i Sverige. Behov av förändringar för att modernisera lagen och anpassa den till företeelser som gårdsförsäljning, vinmässor och vinprovningar ska analyseras. Frågan om behörig myndighet och domstol för marknadsföringsreglerna för alkoholvaror, som i dag ligger på Konsumentverket och Marknadsdomstolen, ska analyseras.

Förtydliganden av begrepp såsom partihandel i alkohollagen, serveringstillstånd och sanktioner, samt regelförenklingar för näringsidkare är andra frågor som ska behandlas. Utredningen ska i denna del redovisa sitt uppdrag den 30 december 2008.

2.4 Den svenska skattelagstiftningen och dess tillämpning avseende införsel av alkohol¹

Skattelagstiftningen gäller oberoende av vad som föreskrivs om privatpersoners rätt till införsel i alkohollagen. Även före EG-domstolens avgöranden 2007 gällde att svensk alkoholskatt ska betalas för alkoholdrycker som förs in till Sverige av en privatperson som anlitar en transportör. Att svensk alkoholskatt ska erläggas i sådana situationer har enligt Skatteverket också klarlagts genom EG-domstolens dom i målet Joustra (C-5/05). Skatteverket anser därför att det inte finns anledning att vidta förändringar med anledning av EG-domstolens avgöranden om privatimporten.

Enligt Skatteverkets hemsida² ska privatpersoners införsel av alkohol via oberoende ombud anmälas i förväg på en blankett som finns tillgänglig på hemsidan och sändas in i original, dvs. det går inte att göra anmälan per e-post. Säkerhet ska ställas för skattens betalning genom att det beräknade skattebeloppet betalas in till Skatteverket. Varorna ska åtföljas av ett s.k. förenklat ledsagardokument som utfärdas av behörig myndighet i avsändarlandet enligt de villkor och rutiner som gäller i det landet. När varorna har förts in i Sverige ska alkoholskatten redovisas genom en skattedeclaration som ska vara Skatteverket tillhanda senast fem dagar efter den dag då varorna fördes in i Sverige. När deklARATIONEN kom in till verket används säkerheten för betalning av skatten.

Vanligen erlägger en privatperson som själv importerar alkoholdrycker alkoholskatt både i avsändarlandet och i Sverige. Skatteverket uppger vidare på sin hemsida att det kan finnas möjlighet att få den i avsändarlandet betalda alkoholskatten återbetald. Begäran om återbetalning måste göras till behörig myndighet i avsändarlandet, vanligtvis landets tullmyndighet. I vissa fall ställs krav på att ansökan om återbetalning från ska vara gjord innan transporten påbörjas.

Det administrativa förfarandet för erläggande av svensk alkoholskatt är enligt Skatteverket en följd av att EG-domstolen i Joustra-målet uttalat att privatpersoner som anlitar transportör för att frakta sina varor omfattas av samma bestämmelser som kommersiella aktörer, dvs. av artikel 7 i EG:s sk cirkulationsdirektiv (Rådets direktiv 92/12/EEG). Skatteverket uppger att det med nuvarande regelverk inte är möjligt att åstadkomma några förenklingar beträffande erläggande av skatt vid

¹ Uppgifterna i detta avsnitt har inhämtats från Skatteverket, Ludvikaenheten, aktbilagor 30 - 32.

² www.skatteverket.se, 071206.

privatimport. Sådana förenklingar skulle kräva lagändring och i sin tur ändringar i EG-direktiv. En översyn av cirkulationsdirektivet pågår för närvarande av Europeiska kommissionen.

Anmälningar till Skatteverket under 2007

Skatteverket har mottagit 97 anmälningar avseende privatpersoners införsel av alkoholvaror under tiden från den 5 juni, dvs. när EG-domstolens beslut i Rosengren-målet meddelades, till den 6 december 2007. Skatteverket uppger att anmälningarna nästan uteslutande avser införsel av vin och skattebeloppen uppgår i flertalet fall till omkring 200 kr. Skatten uppgår för närvarande till 22,08 kr per liter vin vilket skulle innebära att flertalet beställningar avser små kvantiteter eller uppskattningsvis ca 15 flaskor om 75 cl.

Enligt Skatteverket är det framför allt kravet på s.k. förenklat ledsagardokument som privatpersoner anser vara krångligt att få fram från avsändarlandet. Bestämmelserna i EGs cirkulationsdirektiv tolkas olika i olika medlemsstater och anses i vissa länder inte nödvändigt att utfärda och den administrativa hanteringen skiljer sig också åt t.ex. beträffande tidsåtgång, vilket sammantaget försvårar privatpersoners möjligheter till införsel.

Det är svårt för myndigheterna att övervaka efterlevnaden av reglerna för svensk alkoholskatt. Myndigheterna använder sig i viss utsträckning av de handräckningsavtal som finns med motsvarande myndigheter inom EU för att få uppgifter om utförsel till Sverige och därmed möjlighet att i efterhand kontrollera om anmälan och skattedeklaration inlämnats i Sverige.

Distansförsäljning

En säljare i utlandet som ombesörjer försäljning och transport av alkoholdrycker till privatkunder kan registrera sig som distansförsäljare i Sverige. Det innebär att säljaren och inte köparen blir skyldig att betala punktskatten i Sverige. Kunden, vanligtvis en privatperson, behöver således inte administrera skattebetalningen. Något ledsagardokument behöver inte heller upprättas. Registrering av distansförsäljning sker utan någon särskild prövning, distansförsäljaren måste dock utse en representant i Sverige och Skatteverket ska godkänna representanten.

Enligt vad Skatteverket uppger har fram till början av december 2007 endast två sådana registreringar skett.

2.5 Hanteringen av beslagtagna varor

Enligt uppgifter på Tullverkets hemsida beslagtogs Tullverket under perioden 2004 till våren 2007 totalt 63 511 liter sprit, 85 586 liter vin och 203 953 liter starköl. Besla-

gen är fördelade på 7 329 mottagare. För närvarande pågår ett samarbete mellan Tullverket och Skatteverket vad gäller handläggningen av dessa ärenden.

Privatpersoner har också väckt skadeståndsanspråk mot staten för skada som den drabbade anser sig ha lidit till följd av att förbudet har upprätthållits i strid med gemenskapsrätten. I beslut den 28 augusti 2007 (dnr 5543-07-40) avslog Justitiekanslern begäran om ersättning. Motiveringen var att det inte räcker med att en överträdelse har skett och att den medfört en kränkning av den enskildes rättigheter. EG-domstolen har klargjort att överträdelsen måste ha inneburit att medlemsstaten uppenbart och allvarligt har missbedömt gränserna för sitt utrymme för skönsmässiga bedömningar. Statens hållning var att förbudet mot privatimport skulle bedömas mot artikel 31 EG. Enligt JK framstår statens "feltolkning" av rättsläget efter Franzén som såväl oavsiktlig som ursäktlig. Förbudet kunde också rättfärdigas med hänsyn till intresset för skydd och hälsa enligt artikel 30 EG. Statens överträdelse av gemenskapsrätten har alltså enligt Justitiekanslerns bedömning inte varit av sådant slag att skadeståndsskyldighet kan ha uppkommit.

I Stockholms tingsrätt respektive i Nacka tingsrätt behandlas för närvarande två mål om skadeståndsanspråk mot svenska staten avseende beslagtagna varor.

3 Marknaden för privatimport via ombud

3.1 Bakgrund

Som beskrivits i avsnitt 2 är det efter det EG-domstolens beslut möjligt för privatpersoner att importera alkohol utan att själva föra alkoholen över gränsen till Sverige. En privatperson kan anlita ett transportföretag eller importera alkohol via en distansförsäljare. Konkurrensverket har uppdragit åt Copenhagen Economics att ge en kortfattad och aktuell bild av marknaden för privatpersoners inköp av alkohol drycker vid sidan av den privatimport som Systembolaget tillhandahåller och resandeförseln, dessutom redovisas för konsumtion av alkohol drycker som importerats på detta vis. Syftet med undersökningen är att beskriva utvecklingen på den svenska alkoholmarknaden som ett underlag i tillsynen och för en helhetsbedömning av detaljhandelsmonopolets icke-diskriminerande funktionssätt³.

Nedan återges huvuddrag och slutsatser i undersökningen.

3.2 Aktörer på marknaden

Undersökningen avser privatpersoners import till Sverige av alkoholvaror via ombud, dvs. där någon annan än beställaren ombesörjer transporten. Copenhagen Economics identifierade via Internet 34 företag som erbjuder alkohol drycker avsedda för privatimport och som hade svenskspråkiga hemsidor. Företagen som identifierats är framför allt baserade i Tyskland, och Spanien. Enstaka företag hade sin hemvist i Estland, Danmark och Portugal.

Företagen kan enligt undersökningen grovt delas in i två kategorier: "premium" och "nätsprit". Den senare kategorin innefattar företag som tillhandahåller ett sortiment som utgör ett klart substitut till de traditionella inköpskanalernas sortiment. Erbjudandena fokuserar ganska entydigt på pris – många privatimportföretag anger direkt på hemsidan hur deras priser förhåller sig till Systembolagets priser – då är dock inte den svenska alkoholskatten inkluderad.

I kategorin "premium" är kvalitet, kundservice och ett varierat och exklusivt utbud centrala delar i erbjudandet till konsumenter. Företagen är i regel specialiserade på vin och rådgivning och information om produkterna är viktiga delar i tjänsteinnehållet. De erbjuder ofta kringprodukter som vinprenumerationer, vinprovningar och vinresor. Företagen inriktar sig på långsiktiga relationer till kunderna och många erbjuder någon form av medlemskap. Alkohol dryckerna som saluförs ligger i de övre prisklasserna. Denna kategori privatimportföretag bedöms i första hand utgöra ett komplement till Systembolaget.

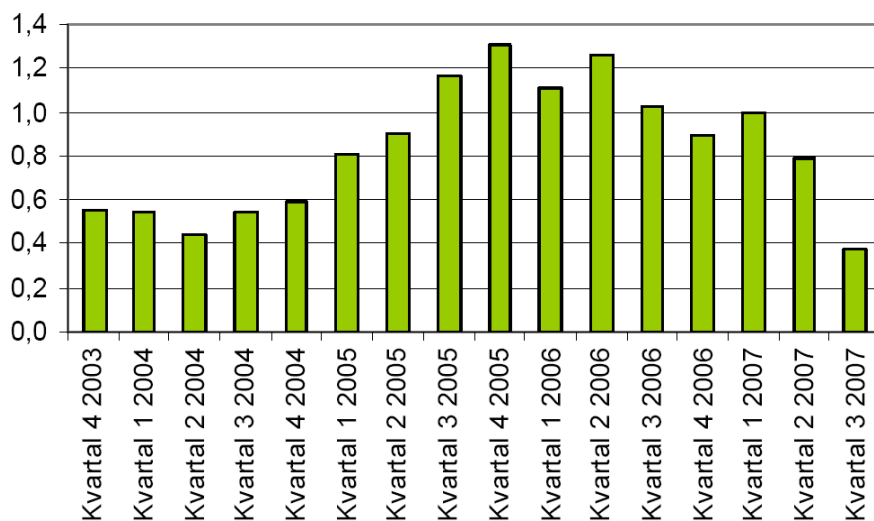
³ Privatimport av alkohol drycker – Inköp vid sidan av de traditionella kanalerna, Copenhagen Economics, 20071207, aktbilaga 29.

3.3 Konsumtion av alkoholdrycker beställda via Internet

Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD) vid Stockholms universitet har i uppdrag att följa alkoholkonsumtionen i Sverige. De kvantitativa uppgifterna i detta avsnitt utgår från deras mätningar, som är baserade på månatliga telefonundersökningar med 1500 respondenter. Av dessa framgår att andelen som det senaste året beställt alkoholdrycker via Internet i regel inte överstiger 1%. Förändringar över tiden i den grupp som faktiskt beställt alkohol är därför relativt osäkra.

Total konsumtion omräknad till ren alkohol har under de senaste åren legat runt tio liter per person och år. Internethandeln utgör en liten del av total konsumtion, ca 0,2-0,5 %. Detta framgår av figur 3.1 som redovisar konsumtionen av ren alkohol beställd via Internet. Av figuren framgår en tydlig ökning fram till och med slutet av 2005 varefter volymerna först stabiliserades för att sedan minska kraftigt. SoRADs estimat för andelen av befolkningen som beställt alkoholdrycker via Internet visar på en motsvarande utveckling.

Figur 3.1 Centiliter ren alkohol beställd via Internet per person och år.

Not: Genomsnitt av befolkningen mellan 16-80 år

Källa: Copenhagen Economics och SoRAD, op.cit.

Denna bild stämmer inte helt överens med den som framkom i intervjuundersökningen. Utvecklingen bedömdes där ha varit mer positiv, särskilt efter domen i Rosengren-målet. Sannolikt är båda undersökningarna föremål för osäkerhet.

SoRAD mätte även den relativa fördelningen på öl, vin och sprit för Internetförsäljningen. Denna följer i grova drag samma fördelning som för Systembolaget,

även om uppgifterna svänger kraftigt mellan åren. Detta kan delvis bero på det begränsade antalet respondenter i undersökningen som använt Internet för att importera alkoholdrycker.

3.4 Intervjuresultat

Copenhagen Economics har genomfört intervjuer med 8 företrädare för privatimportföretag. Samtalen handlade om verksamheten, hinder, marknadsförhållanden och utvecklingen efter Rosengren-målet och i framtiden. Antalet intervjuade är således få och flertalet hör hemma i kategorin "premium".

Nätsprittföretagen genomför vanligen inte själva transporten utan förmedlar den - själva leveransen är normalt en sak mellan privatpersonen och transportören. Efterfrågan är relativt jämnt spridd över olika kundkategorier och normalbeställningen är ganska stor, upp emot två tusen kronor.

Hos premiumföretagen är inriktningen betydligt bredare samtidigt som målgruppen är smalare. Fokus i marknadsföringen och verksamheten ligger snarare på variation, kvalitet och exklusivitet än på pris och kvantitet. Företagen ser sig mer som ett komplement till de traditionella inköpskanalerna än som ett substitut. Premiumföretagen inriktar sig på att göra inköp enkla och erbjuda olika former av mervärde. Inriktningen är främst mot vin och kringtjänster som kurser, vinprovningar, resor, rådgivning kontaktförmedling med vingårdar etc. Minst ett företag gav långtgående garantier beträffande sina produkter. Företagen ombesörjer numera även hemleverans och erläggande av alkoholskatt. Kunderna utgörs i allmänhet av personer över 40 år med god privatekonomi och stort vinintresse.

Alla aktörer bedömer att efterfrågan och marknaden har stor potential och sannolikt kommer att växa i framtiden. Tillförsikt om ökade volymer finns efter det att den legala osäkerheten efter Rosengren-målet undanröjts och e-handeln ökar allmänt. Nätsprittföretagen uppger att många potentiella kunder fortfarande avstår från inköp eftersom de är osäkra på exakt vad som gäller. Skatteproceduren upplevs som krånglig och kunderna är oroliga för att riskera böter om den svenska punktskatten inte betalas, eller betalas för sent.

Premiumföretagen har en mer positiv förväntansbild. En vanlig bedömning bland dessa är att det svenska alkoholmonopolet kommer att reformeras givet den takt med vilken Systembolagets andel av varuförsäljningen minskar. Kvalitetsmedvetenheten i samhället ökar vilket gynnar premiumföretagen. Tillväxten kommer att leda till fler kringtjänster och ett större fokus på upplevelser och olika medlemsaktiviteter.

För premiumföretag som är specialiserade mot ett visst land är däremot förväntansbilden inte lika ljus. Transportkostnaderna kan göra privatimporten mindre attraktiv.

Systembolaget anses i dagsläget vara en viktig konkurrent till internetföretagen. Om Systembolaget skulle börja med hemleveranser blir det en allvarlig konkurrent till såväl nätspritiföretag som till premiumföretag. En sådan utveckling bedöms av de tillfrågade som inte osannolik på några års sikt.

De intervjuade företagen uppger att de största hindren för tillväxt, särskilt för nätspritiföretagen, är de oklarheter som kunder alltjämt upplever rörande frågan om lagligheten och var och hur punktskatt ska erläggas. Att säkerhet ska ställas för värdet av beräknad punktskatt innan godset passerar gränsen anses inte anpassat för privatimport och upplevs som krångligt. Perspektivet att bli föremål för dubbelbeskattning, dvs. att behöva erlägga punktskatt i såväl avsändarland som i Sverige, är avhållande för vissa kundkategorier.

Alla företag delar uppfattningen att myndigheterna som utövar olika form av tillsyn med anknytning till branschen, såsom Konsumentverket, Folkhälsoinstitutet och Tullen är oklara i sina tolkningar av gällande regler och ger otydliga direktiv och svar vad som gäller beträffande marknadsföring och skatter.

4 Sammanfattande kommentar

Genom EG-domstolens dom i målet Rosengren m.fl. mot Riksåklagaren 2007 klargjordes rättsläget beträffande privatpersoners möjlighet att via ombud föra in alkoholdrycker till Sverige. En översyn av den svenska alkohollagen har inletts och utredaren ska föreslå ändringar avseende det nuvarande förbudet redan vid slutet av 2007.

Privatimporten bedöms dock inte ha ökat i större omfattning under det senaste halvåret. En förklaring till det är skyldigheten att erlägga svensk alkoholskatt. Förutom att det i flertalet fall innebär att skatt erläggs såväl i avsändarlandet som i Sverige upplevs den svenska skatthanteringen som krånglig. Enligt Skatteverket krävs dock inte bara ändringar i svensk lagstiftning utan även ändringar i EG-direktiv för att möjliggöra förenklingar.

Skatteverket har under året handlagt färre än 100 ärenden rörande privatimport – ärendena rörande de beslagtagna varorna undantagna. Endast två företag har registrerats hos Skatteverket för distansförsäljning, dvs. att man för kundens räkning ombesörjer skattebetalningen. Enligt Konkurrensverkets bedömning borde distansförsäljning vara en attraktiv kanal för privatimporten eftersom den osäkerhet och de administrativa svårigheter som privata köpare upplever därigenom undanröjs.

Den andel som privatimporten svarar för av den totala konsumtionen är enligt SoRADs beräkningar mycket liten, mindre än 1 procent under tredje kvartalet 2007. Företagen som agerar mellanhand för privatpersoners import bedömer dock att marknaden har potential och bör växa i omfattning. Största hindren mot en sådan utveckling är, enligt den undersökning som Copenhagen Economics genomfört, en viss osäkerhet om skattereglerna och framför allt att det är komplicerat att följa dem.

